

11. Venirea sașilor în Transilvania

Cu multe sute de ani în urmă, multe încât nu li se mai știe numărul, un tânăr cântând la fluiet a poposit într-un oraș, delectând oamenii cu sunetul său. Dar oamenii l-au păcălit cu ceva și el a plecat mai departe, așa cum venise: cântând dumnezeiește. Vrajjiți de cântec, copiii l-au urmat la undrum lung, pe parcursul căruia li s-au alăturat alți copii, și alții, și alții. Apoi, într-o bună zi, au ajuns cu toții în Transilvania... Se spune că sașii ar fi urmașii lor.

11. The Saxon's story

A very long time ago, so long nobody remembers when, a young flute player came into a town, filling the air with his beautiful music. But the people of that town were mean and they treated him badly so the young flute singer left. He left as he came: singing like an angel! Enchanted by his music the children followed him; and through out his long journey many other children joined in. One day they came into Transylvania and they liked it very much. The Saxons are said to be their followers.

11. Das Eintreffen der Sachsen in Transsilvanien

Vor vielen hundert Jahren, so vielen, dass man gar nicht mehr genau weiß, wann das war, kam ein junger Flötenspieler in eine Stadt, wo er die Leute mit seinem Spiel erfreute. Doch die Einwohner lohnten es ihm schlecht. So zog er flötespielend weiter. Von seinem Spiel angelockt, folgten ihm die Kinder. Und es war ein langer Weg, und der Zug der Kinder wurde immer größer und größer, da sich immer mehr dem Zug anschlossen. Schließlich landeten alle in Transsilvanien und die Sachsen sind ihre Nachfahren.

12. Biertan

Biertomenii sunt renumiți pentru cetatea și ospitalitatea lor. Amândouă trag la același car.

Când, de mult, curuții au venit să ocupe satul, ei au ajuns aici către seară și și-au instalat tabăra la marginea lui. Biertomenii nu și-au putut învinge ospitalitatea, au scos un butoi cu vin din pivniță și l-au rostogolit până în fața taberei. Curuții au băut până l-au golit și apoi s-au retras destul de voioși și aburiți. Astfel au fost salvate și satul și cetatea. De atunci în Biertan a rămas tradiția, ca orice nou venit să fie cinstit până cade sub masă, ca să i se dea în vileag caracterul.

12. Biertan

The folk of Biertan are renowned for two things: their wonderful citadel and their outstanding hospitality. These two go together hand in hand. The story goes that one time, a folk of Hungarian origin called Curuts came with the intention to occupy the village of Biertan. They set camp just outside the settling. As the people of Biertan could not overcome their urge to be

hospitable, they took out a wine barrel from the cellars and rolled it over down to the Curuts' camp. This ones drank it down to the last drop and then withdrew rather happy and woozy. Thus the village and the citadel were saved. From then on the habit in Biertan is that every newcomer be given to drink all they can handle to see what stuff they really are made of.

12. BIRTHÄLM (BIERTAN)

Die BIRTHÄLMER sind bekannt durch ihre Kirchenburg und ihre Gastfreundschaft. Beides spielt in dieser Sage eine Rolle. Denn: Als vor langer Zeit die Kurutzen mit der Absicht, das Dorf zu besetzen, angerückt kamen, installierten sie ihr Feldlager, da es schon gegen Abend war, am Rande des Dorfes. Die BIRTHÄLMER konnten ihre Gastfreundschaft nicht unterdrücken, sie holten ein Fass Wein aus dem Keller und brachten es zum Feldlager. Die Kurutzen tranken, bis das Fass leer war und zogen sich zurück. So ist die Kirchenburg gerettet worden. Seither besteht die Tradition, nach der jeder Neuankömmling so lange trinken muss, bis er unter den Tisch fällt, damit man sieht, was der Mann imstande ist.

13. Lăsata Secului - de Paște

Lăsata Secului este ultima zi (sau săptămână) a dulcelui, zi pregătitoare pentru intrarea în postul Paștelui, perioadă încărcată de semnificații religioase, din ce în ce mai importante pe măsura apropierii sărbătorii. De Paște trebuie să fii curat. Postul este, însă, o abțință rituală, care cere, la rândul său, exorcizarea prealabilă a răului. Sunt mai multe moduri prin care se poate face asta, și fiecare societate îl practică pe acela de care are mai mare nevoie.

Carnavalul este ntr-un fel, o lume întoarsă pe dos. Îți este permis să fii ceea ce nu ești, ai voie să faci ceea ce în restul timpului îți este interzis. Și nu doar pentru că te ascunzi în spatele unei măști, ci pur și simplu pentru că așa este regula acestei sărbători. Un dezechilibru instituționalizat, care restaurează echilibrul, eliminând autocenzura și cenzurile sociale și religioase impuse în restul anului. Căci, cel puțin pentru lumea catolică și protestantă, carnaval este o singură dată, la Lăsata Secului de Paște. În mod tradițional dura o săptămână, cunoscută ca săptămâna nebunilor; în ultima vreme se întinde însă pe o perioadă mai lungă, căci, poate, și tensiunile s-au diversificat și au crescut.

„Știți cum se spune despre noi, despre sași, că suntem cam lenți, fără imaginație, tot cu munca...Dar în Miercurea Cenușii, recuperăm tot. Suntem cum n-am fost tot anul. Avem voie orice. Și atunci avem imaginație” (spunea un domn originar din Moșna).. După care începe postul.

În schimb, după obiceiul țăranilor români, pe inserat, băieții se împărțeau în două cete, fiecare așezată de o parte și de alta a satului. Apoi strigau de la unii la alții, cu voci puternice, ca toată lumea să audă, toate întâmplările care amenințaseră echilibrul comunității, de-a lungul anului. Cutare nu s-a căsătorit (deși îi venise rândul), cutare s-a îmbătat, altul s-a bătut etc. „Alimori!” „Ce-i, mă, ce-i?” „Ai auzit că...”. Și auzea și vedea toata lumea... și apoi era orânduiala. Și se putea deschide ușa intrării în sărbătoare, postul Paștelui.

13. Mardi Gras

Mardi Gras is the last day before the beginning of Lent - a sacred 40-day period meant to prepare the Christian for the Easter Holiday. For Easter one needs to be cleansed. More than abstinence, Lent involves chasing away evil. This can be done in numerous ways and each community puts into practice what they most consider fit.

The Carnival is, in a way, a topsy-turvy world. You can be that what you are not, you can do whatever you are forbidden to do the rest of the year. And this is not only because you are hiding behind a mask but because it is simply the rule of this celebration. The institution of chaos finally reinstates equilibrium and relieves the tight bonds of censorship of social or religious nature existent the rest of the year long.

For Catholics and Protestants there is only one Carnival a year - before the Lent of Easter. Called Mardi Gras or Fasching, this traditionally involved a whole week called the week of fous, only lately, the period seems to have dilated maybe because of the evolution of society and the tensions within. A Saxon of Moșna / Meschen said: "You know what they say about us Saxons, that we are rather slow, not very imaginative...all work and no play. But for Fasching we make up for all of it. We are as we were not all year long." A flash of outward madness then Lent begins.

Another way to do it is a custom of Romanian peasants. At sundown, boys would split up into two groups and go to either sides of the village. Then they would loudly shout out to each other so that everyone may hear, both the curious and the "accused". They would yell out all the mis-happenings that troubled the village's wellbeing: who was not wedded - even though he had come of age, who got drunk, who got into quarrels and fights etc. "Alimori!" "Aye, what gives?" "Have you heard that...?" And everybody would hear all the community's wrong-doers, following which, things would settle down and everyone could start preparing for Easter.

13. Lăsata Secului zu Ostern

Lăsata Secului - letzter Tag (oder letzte Woche) "des Suessen" , vorbereitender Tag (Vorbereitungstag) für den Anfang der Fastezeit zu Ostern - schon als heilige Zeitspanne betrachtet und immer wichtiger mit der Näherung des Festes selbst. Zu Ostern muss man rein sein. Man fastet und alles andere. Fasten ist aber eine seeliche (geistige) Enthaltung die eine vorläufige (vorherige) Reinigung (curatarea)/Entfernung (indepartarea) des Schlimmen verlangt.

Es gibt mehrere Arten diese Reinigung zu erhalten und jede Gesellschaft benutzt die Art die sie am meisten braucht.

Der Karneval ist, irgendwie, eine umgekehrte Welt. Es ist dir erlaubt das zu sein das du nicht bist, und das zu tun was du normaler Weise nicht tun darfst. Und das geschieht nicht nur weil du eine Maske trägst, sondern weil diese die Regel dieses Festes ist. Ein eingerichteter Unausgleich, dass den Gleichgewicht zurück bringt und die Selbstzensur, religiöse Zensur oder die Zensur der Gesellschaft entfernt. Weil Karneval wenigstens für die katholische und protestante Gesellschaft nur einmal im Jahr statt findet - la Lăsata Secului, zu Ostern. Früher, entsprechend der Bräuche (obiceiuri) /

Tradition dauerte es eine Woche, "die Woche der Verrückten", wurde in der letzten Zeit aber auf einer längeren Zeitspanne verbreitet, vielleicht auch wegen den verschiedenen und grösseren Spannungen.

"Es ist bekannt was man über uns, die Sachsen, sagt, dass wir ein Bisschen langsam sind, ohne Einbildungskraft, immer mit der Arbeit.... aber dass wir am Aschenmittwoch nachholen. Am Aschenmittwoch werden wir wie wir ein ganzes Jahr nicht waren, dann ist uns alles erlaubt und dann haben wir auch Einbildungskraft." (sagte ein Mann aus Mosna). Innerliche Übereinstimmung der Befreiung. Nachher beginnen die Fasten.

Nach Bräuche der rumänischen Bauern teilen sich die Jungen vor Abend in zwei Banden/Gruppen jede auf eine, beziehungsweise die andere Seite des Dorfes. Nachher schreien sie zueinander, mit kräftigen Stimmen, so dass alle hören können, die sowieso mit gespitzten Ohren zuhören (einige von ihnen beängstigt - nicht gerufen zu werden andere neugierig) alle Begebenheiten/Gelegenheiten die im Jahr durchaus den Gleichgewicht der Gesellschaft / Gemeinschaft gestört haben. Derjenige hatte nicht geheiratet (obwohl es schon die Zeit war), der andere wäre besoffen und dann ein anderer hatte sich mit jemanden geprügelt usw. "Alimori!" "Was denn?..."

"Hasst du gehört, dass...?", eine laute Art sich die Wäsche im Offenen zu waschen so dass es jeder hören und sehen konnte. Das brachte aber die Ruhe im Dorf so dass jetzt ein neues Fest beginnen konnte.

14. Piatra zmeului

Cu mulți ani în urmă (dar nu chiar atâția încât să nu-și mai aducă nimeni aminte), în curtea unui sas din Hetiur, a apărut pe neașteptate un porc, murdar și flămând. Nimeni n-a știut de unde vine, până într-o zi când au bătut la poartă niște români din Boiu, sat aflat cam la două dealuri distanță, povestind că în hotarul lor se aciuse un zmeu, care le-a răpit o fată despre care și astăzi mai umblă vorba că era tare frumoasă. Fata crescuse sub privirile admirative ale satului (și poate invidioase ale celorlalte fete de măritat), până când, în ajunul nunții sale, a fost răpită de un zmeu și închisă în peștera în care-și avea sălașul. Dar, în cele din urmă, fata a reușit să scape iar zmeul, de furie, s-a făcut foc și pară și s-a rostogolit pe deal în jos până s-a spart în mii și mii de bucăți. La scurt timp după, în sat s-ar fi aflat de comoara zmeului ascunsă în peșteră. Oamenii au găsit intrarea în peșteră, însă n-au reușit să-i dea de capăt, căci era acolo și un puț îngust și adânc. Așa că au coborât un porc, să caute el ieșirea. De atunci nu s-a mai știut nimic până s-a dus vestea porcului din Hetiur. Astăzi încă se mai povestește despre comoara zmeului ascunsă în peșteră... cine se încumetă?...

14. The Rock of the Beast

Years ago (not that many to be forgotten though), in the yard of a peasant from Hetiur, a pig turned up unexpectedly, filthy and hungry. Nobody knew whereabouts he came from until a group of Romanian peasants came looking for it from the village of Boiu that lay at a distance of two hills. They told of a Winged-Beast that had settled at the outskirts of their village and kidnapped one of their daughters. She was said to be a fair maid, admired and even envied by some. She grew fairest in the land until, on the eve of her wedding, the misfortunate event happened and she was taken away in the cave where the Winged-Beast lived. Because one day she managed to escape, the Beast rolled down the hill with furious anger and finally broke into a million pieces. As they found out there was a treasure hidden in the cave, the villagers tried to find it. They managed to uncover the way in but they soon lost their way and got to a narrow pit. To try to get out they eased down a pig to find the way. Nothing was since then heard of the villagers till they got word of the pig in Hetiur. As for the treasure, no one really knows...

14. Stein des Drachen

Vor viele Jahre (aber nicht so viele dass niemand sich erinnert) erschien auf einmal im Hof eines Sachsen aus Hetiur ein schmutziges, hungriges Schwein. Niemand wusste woher es kam, bis an einem Tag als ein paar Rumäner aus Boiu, ein Dorf ein paar Hügel entfernt, am Toor klopfen. Sie erzählten dass ein Drache in ihrer Gegend erschien und ein Mädchen dass bis zum heutigem Tage als wunderschön bekannt ist, mitnahm. Das Mädchen hatte vor den bewundernden Augen der Dorfbewohner gewachsen (und vielleicht vor den neidischen Augen anderer Mädchen) bis an einem Tag, der Tag vor ihrer Hochzeit...

Sie schaffte es aus der Höhle des Drachen heraus und dieser rollte vor lauter Wut kopfüber den Hügel hinab und starb. Die Menschen fanden nachher den Eingang in der Höhle, konnten aber den Ausgang nicht finden sondern nur ein tiefes, schmales Brunnen. Darum haben sie einen Schwein in den Brunnen herunter gelassen damit dieser den Weg und den Ausgang findet. Heutzutage erzählt man noch, dass dort auch ein Schatz wäre, der Schatz des Drachen, niemand habe es aber bis jetzt gefunden.